

fører saade: Jeg maa modsætte mig, at Sagen gaar tilbage til Udvalget, thi saa kunne vi faae Banffeligheder fra andre Sider, saa faae vi det Eine og det Andet at høre fra den anden Side, saa forekommer det mig, at det dog er et Udvalgs Opgave at se at beseire de Banffeligheder, der møde, og jeg kan ikke gaa ind paa den Betragtning, at man ikke vil foretage en Forandring og give de formelle Midler til en Forandring, som man erkjender for ønskelig, og som man godt kunde være gaaet ind paa, saaledes, som den ærede Ordfører sagde, blot fordi man frygter for, at der saa kan komme Banffeligheder fra anden Side. Det er en Betragtning, hvis Besøiethed jeg ikke kan erkjende. Skulde der komme Banffeligheder, maa man tage dem, som de ere, og se at overvinde dem; men det at undgaa at møde Banffeligheder er efter min Mening altsaa ingen Grund til at lade være med at gjøre en Forandring, som man i og for sig anser for rigtig, og stemme for det Forslag, der er det eneste Middel, som gjør det muligt at komme til saadanne Forandringer.

Ordføreren (Neergaard): Jeg har aldrig sagt, at jeg vilde foretrække denne Affattelse; men jeg har sagt, at hvis det blev stillet som et Underændringsforslag, kunde Udvalget muligvis have gaaet ind paa det og vilde i alt Fald ikke have fundet nogen Anledning til at modsætte sig det i Hærdeles Grad. Maaffe vilde jeg som Ordfører have sagt til Thinget, at jeg ikke vilde søge at lægge Pres paa Thinget i hvilken Retning det vilde finde det rigtigt at gaa. Jeg har kun sagt saa meget, og jeg skal gjentage det, at der kan reises principielle Indvendinger, der rent formelt set kunne være ligesaa begrundede imod den Formulering, der er fremkommen fra det ærede Medlem for Reile Amts 2den Valgfreds, og jeg tvivler aldeles ikke paa, at disse Indvendinger ville blive reiste fra andre Medlemmers Side med ligesaa megen Styrke, naar Sagen kommer frem igjen. Den Afgjørelse, som Udvalget er naaet til, ere vi, som sagt, naaede til efter Overveelse af de eksisterende Forhold, og vi ere komne til det Resultat, at Sagen ved denne Afgjørelse her liden Skaar i sine Rettigheder.

Berg: Da Forslaget er kommet frem, stemmer jeg for det, skjøndt jeg ikke selv vilde have foreslaaet det, thi naar Flertallet vil have den Fornøielse at faae dette til Afstemning og lade det gaa videre, har jeg ikke noget Særligt derimod, for saa at se Tiden an. Lovforslaget i sin Helhed, saaledes som

det er affattet, er jo ikke ganske saaledes beskaffet, at man kan henvise til det med nogen stor Kjærlighed, og selv om der bliver hængt en lille Sten om Halsen paa det ved Paragrafen og navnlig ved dens Affattelse, bedrøver det mig ikke meget. Men Et forekommer det mig dog at maatte sige til den ærede Ordfører. Den ærede Ordfører mener, at der kunde reises den samme principielle Indvending mod min Ændring som mod hans Redaktion. Han mener altsaa, at det vilde være en ligesaa vægtig Indvending at sige, at vi ligesaa lidt maa ophæve Livrenteanstaltens Ret til Uopsigelighe, som vi maatte være berettigede til at ophæve Debitors Uopsigelighedsret. Det forekommer mig, at i det Dieblit den ærede Ordfører siger det, giver han i en endnu skarper Form, end det nogenstunde er fremkommet fra Ministeren eller fra øvrige Talere, den Betragtning Ret, at Anstalten er en egentlig juridisk Person, hvis indre Forhold, altsaa Ulaansforhold, ere os uvedkommende. Thi hvis den ærede Ordfører ikke stiller sig paa det Standpunkt, kunde han dog ikke sige, at det er lige saa principielt urigtigt, at vi som Del af Lovgivningsmagten for vort Vedkommende paa denne Statsanstalts Vegne tilsiger Debitorerne, at den af dem indgaaede Uopsigelighe skal betragtes som hævet, naar de ønske det, som det vilde være, om vi paatog os at paalægge de Andre at stryge deres Uopsigelighe, naar vi forlange det. Hvis den ærede Ordfører faar vedtaget sit Forslag, og hvis det bliver til Lov, hvorledes vil saa Stillingen blive? Det vil blive et ganske overordenlig interessant Retsspørgsmaal, hvorledes Enkeltmand ved en Afstemning her i Thinget kan faae slettet den Klausul i sin Panteobligation, at denne Gjæld er uopsigelig fra Creditors Side. Jeg gad vide, hvorledes Høiesteret f. Ex. vilde stille sig til en saadan Beslutning, at vi, uden at Almenvellet kræver det og uden nogen Erstatning borttage for den Private en til hans Eiendom ubetinget knyttet Herlighedsret gennem Bestemmelse i en Panteobligation. Blot et Spørgsmaal endnu. Den ærede Ordfører har undersøgt det og fundet, at der er ingen Fare for Debitorerne ved denne Bestemmelse. Jeg kan ikke berolige mig derved, slet ikke, thi selv om den ærede Ordfører har kunnet gennemgaa alle enkelte Tilfælde, hvilket jeg meget betvivler, og han i god Tro, hvad jeg ikke betvivler, kunde give os denne Forsikring, og selv om han var at stole paa, kan han ikke faae mig til at stemme for et saa grundsaft Princip som det, der er fixeret i sidste Stykke af Forslag under Nr. 6. Jeg skal hverken anbefale eller ikke anbefale